

Így vette el a Kormány a Főváros megtakarításait

136 milliárd forint adóemelés, 81 milliárd saját adóbevétel elvonása és a kukaholdígon keresztül visszatartott 10 milliárd forint: összességében 227 milliárd forinttal terhelte meg a Kormány csak az adórendszeren keresztül a Fővárosi Önkormányzatot és ezen keresztül a budapestieket. Ezek a tételek égették fel 2019 óta Budapest összes pénzügyi tartalékát. Ezek miatt alakult ki az a helyzet, hogy a Főváros mára a központi költségvetés nettó befizetőjévé vált, azaz saját működése mellett még a kormányzat működésének költségeihez is hozzájárul. E büntetőpolitika és a külső válságok ellenére a Főváros vezetése fennakadás nélkül üzemelteti az összes közszolgáltatást, szociális és kulturális intézményt, miközben a város érdekében még fejleszt is, pl. a közösségi közlekedést. Ezen a nadrágszíjon azonban már nem lehet tovább húzni: elfogytak a tartalékok és a további takarékoskodás már a közszolgáltatások leállításához vezetne.

Az elmúlt időszakban heves számháború alakult ki a Kormány és Budapest vezetése között arról, hogy miért jutott el a város pénzügyi teherbíró képességének határára. A vita egyik központi kérdése annak a valamivel több, mint 180 milliárd forintos tartaléknak a sorsa, amely a 2019-es önkormányzati választásokat követően a város bankszámláján volt.

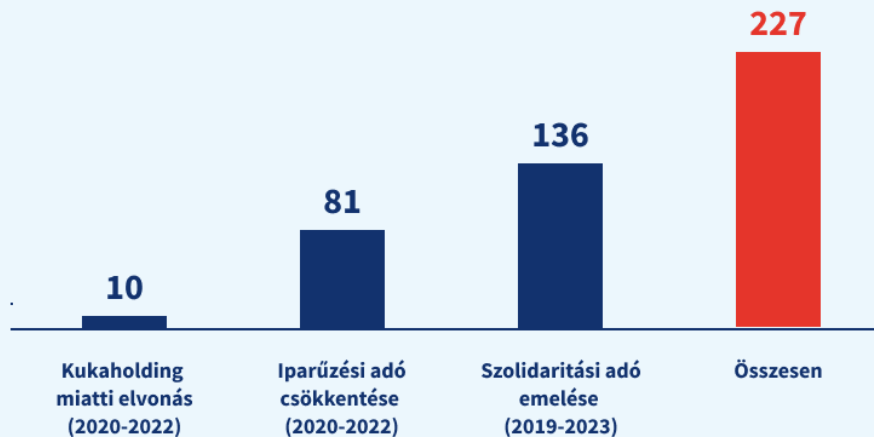
Fővárosi Önkormányzat pénzügyi tartaléka (milliárd forint)

	2020 január 1.	2023 január 1.
Főszámlán lévő összeg (nem kötött):	186,2	10,1

A fenti „szabad felhasználású” összegén kívül a főváros számláin volt még kb. 22,6 milliárd forint olyan „címkézett” pénz, amelynek felhasználása pontosan megadott fejlesztéshez volt kötve, pl. Európai Unió által támogatott, már futó fejlesztési projektek befejezéséhez, azokat más célra felhasználni nem lehetett.

Az alábbi összefoglalóban azt mutatjuk be, hogy melyek voltak azok a legfontosabb kormányzati intézkedések, amelyek 227 milliárd forinttal terhelték meg a Főváros költségvetését és ezzel kikényszerítették a fenti tartalék felhasználását.

A Fővárosi Önkormányzat tartalékát csökkentő kormányzati intézkedések összesített hatása (milliárd forint)

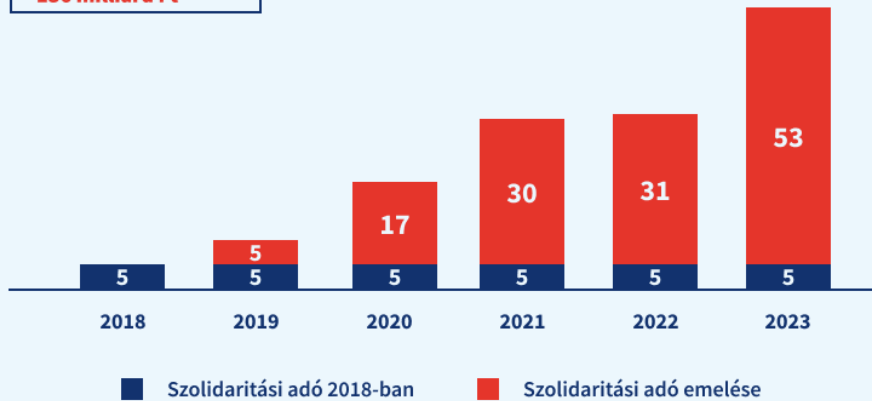
A Fővárost sújtó intézkedések áttekintéséből jól láthatóvá válik, hogy Budapest költségvetésének megbillenését nem a külső válságok okozták. A koronavírus-válság, az Ukrajnából érkező menekülthullám, a rekord magas infláció és az energiaválság okozta nehézségekkel a városvezetés megküzdött, jelentős részben hatékonyságjavító és takarékosági intézkedésekkel, és az energiabeszerzésekre kialakított saját módszerrel, az úgynevezett Budapest-moddal. A város pénzügyi helyzetét tehát nem a válságok önmagukban, hanem azok a Budapest-ellenes kormányzati intézkedések tették kezelhetetlenné, amelyek minden korábbinál nagyobb pénzügyi terhet raktak a nemzet fővárosára.

A Fővárosi Önkormányzat gazdálkodását leginkább két tétel terhelte meg extrém módon: a hivatalosan „szolidaritási hozzájárulásnak” nevezett adó (hívjuk az egyszerűség kedvéért innen csak szolidaritási adónak), amelynek éves összege 2018 óta több, mint tízszeresére emelkedett. A másik a Fővárosi Önkormányzat által beszedett iparűzési adó, amelynek szabályait oly módon írta át a Kormány, hogy ezzel 3 év alatt 81 milliárd forinttal kevesebb bevétel folyt be a város kasszájába.

A szolidaritási adó éves összege 2018-ban még csak évi 5 milliárd forint volt, ennyit fizetett a Fővárosi Önkormányzat a központi költségvetésnek ezen a jogcímen. Ennek az összegét emelte meg a Kormány pár év alatt olyan mértékben, hogy 2023-ban már 58 milliárd forintot kellene erre a célra befizetni. Ez több, mint tízszeres emelkedés, összesen pedig 136 milliárd forint többletkiadás 2019 óta.

A szolidaritási adó emelése 2018 óta (milliárd forint)

Adóemelés összesen:
136 milliárd Ft

A Fővárosi Önkormányzat költségvetését „kibillentő” másik tétel az **iparűzési adó elvétele**. Ez a Főváros által beszedett adó jelenleg a budapesti közszolgáltatások működtetésének legfontosabb forrása: lényegében ebből fizetjük a közvilágítást, támogatjuk a közösségi közlekedést, az időszotthonokat, tartjuk fent a könyvtárakat vagy a múzeumokat. Ennek az adónak a szabályait oly módon alakította át a Kormány, hogy **ezzel 3 év alatt 81 milliárd forinttal csökkentette a főváros kasszájába befizetendő adót** ahhoz képest, mint amennyi a régi szabályok szerint beérkezett volna. Számításaink szerint 2020-ban 40 milliárd, 2021-ben 20 milliárddal, 2022-ben közel 21 milliárd forinttal kevesebb adót szedhetett be a főváros a módosított szabályok miatt.

A fentieknél kisebb, de szintén jelentős tétel még a **szemétszállítási díjbeszedés államosítása**, amely **további 10 milliárd forinttal csökkentette 3 év alatt a Fővárosi Önkormányzat bevételeit**. Ez esetben ugyanis annyi történik, hogy miközben a budapesti lakosok továbbra is ugyanannyit fizetnek a szemétszállításért, mint régen, és a szemétszállítást elvégző BKM (régén FKF) költségei még növekedtek is az infláció miatt, a díjat államilag beszedő kukaholding a pénz egy részét visszatartja, az egyszerűen nem érkezik meg a Fővároshoz.

Hacsak a fenti három tételt összeadjuk, akkor láthatjuk, hogy az extra terhek bőven meghaladják még a Kormány oldal által hangoztatott 180 milliárd forintot is: **227 milliárd forint elvonás 3 év alatt**. Ezek mellett sorjázott persze még számos olyan, ezeknél kisebb pénzügyi hatású intézkedés, amelyek mind a Főváros bevételeinek csökkentését okozták. Mindezek mellett kellett még kezelni a valódi külső válságok, így a koronavírus, a menekültválság és az energiaválság, valamint az ezeket tetéző hibás gazdaságpolitika miatt felgyorsuló infláció miatti kiadás növekedéseket.